

Landstingsstyrelsen

Yttrande över motion av Staffan Sjödén (m) om åtgärdsprogram med anledning av att Europeiska unionen utvidgas från den 1 maj 2004**ÄRENDET**

Staffan Sjödén (m) föreslår i en motion (2003:70) i landstingsfullmäktige att landstingsfullmäktige beslutar att ge landstingsstyrelsen i uppdrag att analysera konsekvenserna och möjligheterna för Stockholmsregionen av att EU från den 1 maj 2004 utvidgas med tio nya medlemmar. Vidare anges i motionens rubrik och text att analysen skulle kunna få formen av ett åtgärdsprogram.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Landstingsstyrelsens förvaltning föreslår landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad.

SYNPUNKTER FRÅN LANDSTINGSTYRELSENS FÖRVALTNING

Sekretariatet för Internationellt och Regionalt Samarbete (IRS-sekretariatet) vid landstingsstyrelsens förvaltning har beretts möjlighet att yttra sig i ärendet och lämnar härmed följande synpunkter:

EU's utvidgning från den 1 maj 2004 och de konsekvenser detta skulle kunna medföra för landstinget och Stockholmsregionen är både svårbedömda och komplexa. Det är därför svårt och för att inte säga näst intill omöjligt att i ett enda åtgärdsprogram beskriva alla de konsekvenser och ta hänsyn till alla de möjligheter som utvidgningen kommer att ge Stockholmsregionen.

Utvidgningen har ett antal konsekvenser för landstinget och sjukvården främst inom två huvudområden:

-hälso- och sjukvård

-kompetensförsörjning, arbetsmarknad och sysselsättning

EG-domstolen har i flera domar slagit fast att enskilda personer inom EU under vissa förutsättningar har rätt att få vård var som helst i EU och att det egna landet ska stå för kostnaderna. Detta kan anses som en positiv utveckling för patienten eftersom valfriheten ökar. Men det får naturligtvis konsekvenser för de enskilda ländernas sjukvård. Landstings- och Kommunförbunden har reagerat och lyft frågan till regeringen inför förhandlingarna om ny EU-konstitution om ett förtydligande att varje land själv ska bestämma om tillgången till vård utifrån de prioriteringar som görs. Dessutom menar förbunden måste det tydligt framgå att den fria rörligheten för varor och tjänster inte gäller hälso- och sjukvård.

Vad avser kompetensförsörjning, arbetsmarknad och sysselsättning kan konstateras att den långsiktiga personal- och kompetensförsörjningen är en avgörande strategisk fråga för landstinget och Stockholmsregionen i övrigt.

Sjukvården är en utpräglad personalintensiv och kunskapsbaserad organisation i vilken medarbetarnas kompetens och tillgången på personal är av avgörande betydelse för verksamhetsutveckling och för det gemensamma resultatet.

Utvidgningen kommer att medföra konsekvenser som bland annat en viss ökad arbetskraftsinvandring från, framför allt Polen och de baltiska länderna, samt att vidgade möjligheter öppnas för kunskapsutbyte och utbyte av erfarenheter för både individer och företag som för kommuner, landsting och regioner. Just nu är läget oklart vad avser de s k övergångsreglerna.

Utvidgningen kommer troligtvis att underlätta för Stockholmsregionen att utvecklas till en viktig knutpunkt i Östersjöregionen och regionen kommer att gynnas av en vidgning av marknaden i övrigt.

Landstingsstyrelsens förvaltning följer utvecklingen av utvidgningen och eventuella konsekvenser av densamma bland annat genom att IRS-sekretariatet deltar i kunskapsutbyte, utbyte av erfarenheter, nätverk, samverkansavtal, samarbetsöverenskommelser, EU-projekt och det Regionala Tillväxtprogrammet/Tillväxt Öst i samverkan med Stockholmsregionens övriga regionala aktörer. Åtgärdsförslag m m tas fram vid behov i de olika samverkansfora som finns inom Stockholmsregionen.

För övrigt bevakar Landstingsförbundet och Svenska Kommunförbundet bland annat konsekvenserna av EU's utvidgning och EU-frågor i övrigt i samverkan med kommuner, landsting och regioner i nationella nätverk bland annat för huvudområdena hälso- och sjukvård och kompetensförsörjning, arbetsmarknad och sysselsättning.

Socialstyrelsen har i det nationella perspektivet ansvar för att följa upp hälso- och sjukvårdens långsiktiga personalförsörjning (NPS= nationella plan.stöd) Inom EU/EES finns regler för ömsesidigt erkännande av yrken som kräver legitimation i form av s k sektorsdirektiv. Om respektive lands utbildning finns upptagen i dessa direktiv så erhålls i princip legitimation att arbeta i

annat land. I de flesta fall bedöms de nya medlemsländernas utbildning kunna upptas direkt i sektorsdirektiven.

När landstinget framöver behöver rekrytera personal från EU inklusive de nya medlemsländerna har landstingsstyrelsens förvaltning byggt upp en unik kunskap och kompetens genom bland annat Stockholmsprojektet för rekrytering av utländsk vårdpersonal inom EU/EES.

Från och med 1 maj 2004 vidgas gränserna till en rad av våra grannländer och ett nytt Europa med 25 medlemsstater blir en utmaning med många möjligheter. I anledning av detta är bedömningen den att det just nu inte föreligger ett omedelbart behov av ett åtgärdsprogram.

Förvaltningen följer dock nogsamt frågan och kommer vid behov lämna förslag till eventuellt framtida åtgärder i anledning av utvidgningen.

I övrigt hänvisas till Regionplane- och Trafiknämndens förslagsskrivelse 2004-03-23.

Sören Olofsson